

MỘ TRỐNG

(có thể tải file PDF ngay tại chỗ mũi tên nhỏ bên trên)

CÂU HỎI:

Việc phát hiện ngôi mộ không còn xác Chúa bên trong cũng khác nhau trong mỗi Phúc Âm?

TRẢ LỜI:

Có thể thấy rõ ràng rằng câu hỏi này rất ngắn, chỉ có 18 chữ, nên không biết người đặt câu hỏi này thấy bốn trình thuật về việc phát hiện ngôi mộ không còn xác Chúa bên trong ‘cũng khác nhau’ ở những điểm quan trọng nào. Dựa trên câu hỏi, chúng ta không biết mục đích người này đọc để làm gì, nhưng dường như người này có vẻ thất vọng hoặc bối rối. Tuy không kể ra, nhưng có thể đoán rằng người đặt câu hỏi thấy những sự khác nhau về:

1. Số lượng các thiên thần (và các thánh).
2. Số lượng người thấy Chúa hiện ra.

Nếu quả đúng như vậy thì câu trả lời quá đơn giản mà ai cũng có thể thấy được rằng Chúa Giêsu sau Phục Sinh thuộc về thế giới thiêng liêng, nên những mô tả của chúng ta về Ngài rất giới hạn. Hai người đứng cạnh nhau có thể một người thấy Chúa, một người không thấy (cf. Mt 24, 40-41). Số lượng các thiên thần, các thánh, khung cảnh các cuộc hiện ra, v.v... cũng khác nhau tùy ai được cho thấy thì thấy, ai không được cho thấy thì có nhìn cũng không thấy (cf. Ds 22, 21-35).

Do đó, việc thấy sự khác nhau giữa số lượng các thiên thần và việc Chúa hiện ra trong các trình thuật ở bốn Phúc Âm cũng như thấy sao trên trời. Việc thoát ẩn, thoát hiện, v.v... của thế giới siêu nhiên vượt quá óc suy luận và khả năng cân đo đong đếm của loài người để có thể mô tả lại.

Tuy nhiên, có một điểm giống nhau đơn giản mà không biết người đặt câu hỏi có nhận ra không là **tất cả các trình thuật đều nói rằng ngôi mộ trống, và đây mới là vấn đề còn tồn tại cho đến ngày hôm nay.**

Để giúp cho những ai muốn dùng trí óc để suy luận phần nào những tương tác của thế giới vô hình với thế giới hữu hình của chúng ta thì hãy xem hai điểm trên và những điểm sau đây:

3. Số lượng người tin Chúa Phục Sinh.
4. Việc cử hành mầu nhiệm Phục Sinh.

1. Số lượng các thiên thần (và các thánh).

Khi đọc chỉ đọc lướt qua bốn trình thuật thì chúng ta có cảm giác có sự khác nhau về số lượng các thiên thần: (1) bản văn nói rõ là thiên thần (Mt 28, 2: một thiên thần; Ga 20, 12: hai thiên thần) và (2) bản văn không nói rõ là ai (Mc 16, 5: một chàng trai trẻ; Lc: 24, 4: hai người đàn ông).

Chúng ta hãy phân tích:

- **Số lượng các thiên thần** thì không ai biết được là bao nhiêu vì các thiên thần là vô hình. Các ngài cho ai nhìn thấy thì được thấy, còn nếu các ngài không cho thì có nhìn cũng không thấy được (cf. Ds 22, 21-35). Cho nên, 'một' hay 'hai' thiên thần chỉ là cách nói đến sự hiện diện của các thiên thần, chứ không nói về số lượng. Giả sử chỉ có một thiên thần như trong trình thuật của Phúc Âm theo thánh Máthêu (Mt 28, 1-3) thì tại sao một số lính không biết quân số là bao nhiêu, nhưng có lẽ không phải ít, lại chết khiếp, bỏ chạy chứ không dám kháng cự ? Hãy nhớ lại Chúa Giêsu đã nói trước mặt các môn đệ và lính tráng trong vườn Giếtsimani (Mt 26, 53): 'Chẳng lẽ Thầy không thể xin Cha Thầy cho Thầy ngay lập tức mười hai đạo binh thiên thần sao ?' (Mt 26, 53). Cũng nên biết thêm là con số 12 trong Thánh Kinh chỉ là tượng trưng, ý nói rất nhiều. Mà cũng giả sử là đúng 12 đạo binh thiên thần, và chúng ta đếm được số lượng các ngài, thì cũng là khoảng năm hay sáu chục ngàn thiên thần. Con số này bằng tổng số lính Rôma (5 đạo binh và lực lượng hỗ trợ) trên toàn vùng Syria, Giócđan, và Israel thời đó. Xem Wikipedia truy cập ngày 9/4/2025 (bản tiếng Anh): https://en.wikipedia.org/wiki/Size_of_the_Roman_army

Giả sử khi thấy số lượng thiên binh hùng hậu như vậy thì đơn vị lính canh mờ, dù có đông đến bao nhiêu cũng chắc chắn kinh hồn bạt vía, không dám đụng độ. Cũng nên nói thêm cho biết là vào khoảng những năm 69-70 AD khi người Do Thái nổi dậy chống Rôma thì tướng Titô cũng chỉ mang 4 đạo binh Rôma và lực lượng hỗ trợ cũng đủ đè bẹp cuộc nổi dậy và san phẳng thành Giêrusalem. Xem Wikipedia truy cập ngày 9/4/2025 (bản tiếng Anh): [https://en.wikipedia.org/wiki/Siege_of_Jerusalem_\(70_CE\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Siege_of_Jerusalem_(70_CE))

Các bản văn ghi lại là các phụ nữ thấy 'một thiên thần' đến lăn tảng đá và ngồi trên đó, và 'hai thiên thần' ngồi phía trong mộ, nhưng những người lính canh thấy bao nhiêu thì các Phúc Âm không nói. Tuy nhiên, theo lẽ thường khi đọc thấy rằng những người lính canh bỏ chạy thực mạng, không dám kêu quân tiếp viện, thì ai cũng có thể hiểu được là số lượng thiên thần họ được cho thấy đã khiến họ sợ hãi đến độ đành tháo chạy trước sức mạnh của thiên thần.

Cũng cần nhớ thêm là Chúa Giêsu đã nói với quan Philatô: 'Nước Tôi không thuộc về thế gian này. Nếu Nước Tôi thuộc thế gian này thì thuộc hạ của Tôi sẽ đấu tranh để Tôi không bị nộp vào tay người Do Thái, nhưng hiện nay thì Nước tôi không xuất phát từ chốn này.' (Ga 18,36). Khi nói câu này, liệu Chúa Giêsu có tiên báo về cuộc tranh đấu sẽ xảy ra nơi khu mộ hay không ? Nếu không có cuộc đối đầu nào cả thì tại sao lính tráng lại bỏ chạy trốn chết ? Một đơn vị lính tráng mà bỏ chạy chỉ vì thấy một hai bóng trắng thì là lính gì?

- **Số lượng các thánh:** Trong Mc 16, 5: một chàng trai trẻ, và trong Lc: 24, 4: hai người đàn ông. Chúng ta không biết rõ những vị này là ai, vì bản văn không nói rõ. Họ cũng có thể là thiên thần như trong Phúc Âm theo thánh Máthêu và Gioan. Tuy nhiên, dựa vào bối cảnh Thánh Kinh, chúng ta có thể đoán họ là các vị thánh được sống lại trong dịp Phục Sinh. Nếu đúng như vậy thì con số những vị này cũng vượt sức đếm loài người. Cũng

như các thiên thần, **nói ‘một’ hay ‘hai’ chỉ là cách nói về sự hiện diện của các ngài, chứ không phải về số lượng.** Xem Phúc Âm Mattheu và Luca:

Mt 27, 52-53: ‘Các mồ mả cũng được mở ra, và nhiều thi hài các thánh đã an nghỉ được cho trỗi dậy. Ra khỏi mồ sau cuộc Phục Sinh của Chúa, các ngài vào thành thánh và hiện ra với nhiều người’.

Lc 24, 4-5: “Còn đang hoang mang về điều ấy, thì này có hai người đàn ông đứng ngay bên cạnh họ trong y phục sáng chói, các bà cúi mặt xuống đất, hai vị ấy nói với các bà: ”Sao các bà lại đi tìm kẻ sống nơi những kẻ chết”

Lưu ý hai vị hiện ra với các phụ nữ dùng số nhiều: ‘những kẻ chết’. Mộ an táng Chúa Giêsu là mộ mới (Mt 27, 60), thế thì tại sao lại có ‘những kẻ chết’ ở đây? Phải chăng hai vị này đang nói về chính họ ?

Chỉ xét số lượng thần thánh xuất hiện thì chúng ta cũng có thể thấy các trình thuật không khác nhau, mà chỉ kể lại những gì họ thấy. Tất nhiên, những gì họ thấy chỉ là một phần nhỏ, vì họ không thấy được toàn cảnh bao nhiêu thần thánh. Những người lính tráng thấy bao nhiêu thần thánh thì họ không chịu kể lại cho chúng ta nghe, vì họ bị kinh hồn bạt vía, chạy bán sống bán chết về thành, và một số còn nhận tiền để được an thân.

2. Số lượng người thấy Chúa hiện ra.

Chúa Phục Sinh không còn lệ thuộc vào không gian và thời gian, cửa đóng then cài không có tác dụng gì với Ngài (Ga 20, 19). Các bản trình thuật trong bốn Phúc Âm có lẽ không bao giờ muốn kể ra hết chuyện Ngài hiện ra (hay không hiện ra), bao nhiêu lần, lúc nào, ở đâu, với ai, nhận ra hay không nhận ra Ngài, v.v....

Tuy nhiên, cũng xin tạm kể ra những lần Chúa hiện ra, có những mô tả giống nhau và khác nhau, không nhất thiết theo một thứ tự nào cả.

- Maria Mađalena: Ga 20, 11-18.
- Các phụ nữ trên đường từ mộ về: Mt 28, 8-10
- Thánh Phêrô: Lc 24, 31; 1 Cr 15,5
- Hai môn đệ trên đường đi Emau: Lc 24, 13-35
- Mười một môn đệ và một số người khác: Lc 24, 36-45
- Mười một môn đệ: Mc 16, 14
- Các môn đệ: Ga 20, 19-23
- Thánh Tôma và các môn đệ: Ga 20, 24-29
- Các môn đệ bên bờ hồ: Ga 21, 1-14
- Các môn đệ trên núi ở Galilê: Mt 28, 16-20

- Năm trăm môn đệ: 1 Cr 15, 6
- Thánh Giacôbê: 1 Cr 15, 7a
- Tất cả các Tông Đồ: 1 Cr 15, 7b
- Các môn đệ trên núi ở Giêrusalem: Cv 1, 9-11
- Thánh Giuse (Bácsabát) và Giútút (Máthia): Cv 1, 22-23
- Thánh Phaolô: 1 Cr 15, 8

Đó là sơ bộ những lần hiện ra được nhắc đến. Còn những lần hiện ra khác thì sao?

Ví dụ, theo lẽ thường, Đức Mẹ có ra thăm mộ, và Chúa Giêsu có hiện ra với Đức Mẹ không?

Hãy suy niệm các câu Thánh Kinh sau đây để có câu trả lời.

Kn 1, 2: ‘Chúa tỏ mình ra cho những người có đức tin nơi Ngài.’

Ga 4, 21: ‘Ai yêu mến Thầy sẽ được Cha Thầy yêu mến, Thầy cũng yêu mến người ấy, và tỏ chính mình ra cho người ấy.’

3. Số lượng người tin Chúa Phục Sinh.

Không ai có thể biết chính xác bao nhiêu người tò mò ra xem ngôi mộ trống hoặc nghe biết câu chuyện Phục Sinh, hoặc chính họ gặp thiên thần và các thánh, hay được thấy Chúa hiện ra, v.v.... Phúc Âm kể lại rằng chỉ khoảng vài ngày sau thì câu chuyện Phục Sinh đã lan khắp thành Giêrusalem. Xem Phúc Âm Luca

Lc 24, 18: ‘Ông có phải là người khách duy nhất trú ở Giêrusalem mà không biết những chuyện xảy ra ở đó trong mấy ngày qua hay không?’

Và thực tế là trong một thời gian ngắn (50 ngày) trong lúc các môn đồ còn đang lo sợ, mà có hàng ngàn người chịu Phép Rửa trong ngày Lễ Ngũ Tuần (Cv 2, 1-41), rồi Giáo Hội lớn mạnh đến mức phải đặt ra chức Phó Tế để phụ việc với các Tông Đồ (Cv 6, 1-7), có cả các tư tế theo Đạo (Cv 6,7), rồi quan quyền lo sợ phải bách hại (Cv 8, 1-3), v.v...

Ngày nay là một con số lớn: Khoảng gần 2,38 tỉ người. Xem Wikipedia truy cập ngày 9/4/2025 (bản tiếng Anh): <https://en.wikipedia.org/wiki/Christianity>

Thêm một chuyện nhỏ ngoài lề, tuy không trực tiếp ảnh hưởng đến câu hỏi về sự khác biệt của cách trình thuật, nhưng giúp chúng ta thấy thêm phần nào của toàn cảnh của ngôi mộ trống: đó là chuyện của những nhà lãnh đạo Do Thái và lính tráng.

Tuy không trực tiếp nhúng tay vào việc táng xác, nhưng những người muốn Chúa Giêsu phải chết (Hội Đồng, Pharisiêu, Kỳ Mục, v.v...), rất muốn nhìn thấy một cách chắc chắn Ngài đã chết. Cái chết của Chúa Giêsu là do họ dàn dựng, nên họ muốn làm đến nơi đến chốn, rất bài bản.

Cv 13, 29: 'Và khi họ đã làm hết những điều đã chép về Ngài, thì họ tháo Ngài xuống khỏi cây gỗ và đặt Ngài vào trong mồ'.

Thường Hội Đồng Giêrusalem là 70 người, chưa kể các 'thủ lãnh' khác hoặc thuộc hạ của họ. Tất nhiên những người này không trực tiếp thực hiện việc tháo đinh hay táng xác, nhưng họ là những thế lực phía sau khiến quan Philatô cho phép những việc này xảy ra.

Họ còn cẩn thận xin quan Philatô cho lính canh, và niêm phong nơi an táng Chúa Giêsu, để phòng các môn đệ của Chúa lấy xác Ngài rồi loan tin Ngài sống lại (Mt 27, 62-66). Không biết là bao nhiêu lính được sai đi canh mồ Chúa Giêsu, nhưng khi gác ở Núi Sọ thì là lính Rôma do một 'viên bách quản' (Mt 27, 54) coi, tức là từ khoảng 80 đến 100 người.

Có một chi tiết cho thấy những người lính canh có thể là một nhóm hỗn hợp cả lính Đền Thờ và lính Rôma vì khi tháo chạy về thành thì chỉ 'một số' (Mt 28, 11) đến gặp các thượng tế. Khi các thượng tế được các kỳ mục cổ vấn nên dùng tiền 'bịt miệng' thì câu Mt 28, 12 nói những người này là 'chiến binh', ắt hẳn họ là lính Rôma. Nếu đúng như vậy thì chỉ có lính Rôma, những người có thể báo cáo với quan Philatô, mới được cho tiền.

Chỉ cần suy luận thông thường cũng cho thấy rằng các thượng tế và Pharisiêu là những người 'tin' vào việc Chúa Phục Sinh hơn ai hết. Có lẽ họ 'mang ơn' ông Giuse Arimathê, một thành viên trong Hội Đồng của họ nhưng tâm hồn ông không thuộc về họ, đã dùng chính ngôi mộ đá của ông để giữ xác Chúa Giêsu 'an toàn' thay cho họ. Vì thông thường xác các tử tội chỉ được chôn cất một cách qua loa, hay vứt đầu đó cho thú rừng ăn. Tuy xác Chúa Giêsu đã ở trong ngôi mộ đá kiên cố, họ vẫn chưa an tâm. Họ có thể điều lính Đền thờ của họ đến gác, nhưng có lẽ họ muốn chắc chắn hơn nữa nên đã đến mượn lính Rôma của quan Philatô. Ngoài lính canh, họ còn niêm phong cẩn thận. Những người đã 'tin' lời tiên báo Phục Sinh của Chúa Giêsu đến mức như vậy, chả lẽ họ không ra mộ xem dấu niêm phong và thực hư thế nào hay sao?

Có thể suy luận thêm rằng khi những nhà lãnh đạo lão luyện về mặt tôn giáo này nghe tin từ những người lính thì có lẽ họ sẽ là những người đầu tiên ra để tận mắt xem, và **họ đã thấy sự thật về ngôi mộ trống. Và họ đã phải tìm mọi cách che giấu sự thật này**, không dám mở cuộc điều tra gì cả. Họ còn họp thêm với các kỳ mục bàn kế hoạch dùng phương án trần gian quen thuộc là tiền để dàn xếp mọi chuyện cho yên (Mt 28,12-14).

(Xin mở ngoặc một chút để nói thêm rằng những người **không tin Thiên Chúa và Thánh Kinh thì thường hay lo lắng về Thiên Chúa và Thánh Kinh**. Họ day dứt về Thiên Chúa và đọc Thánh Kinh nhiều hơn những tín hữu, rồi ra sức viết sách, làm phim, v.v... để chứng minh rằng không có Thiên Chúa và Thánh Kinh là truyện dã sử. Hình ảnh các vị thượng tế và Pharisiêu của hai ngàn năm trước vẫn sống nhan nhản trong những người này ở mọi thời đại).

Cũng nói thêm là quan Philatô thờ ơ với chuyện tôn giáo của các thượng tế và Pharisiêu. Rất có thể niêm phong hòn đá nặng cửa mồ Chúa Giêsu là của riêng các thượng tế, không phải của quan Philatô. Nếu dấu niêm phong là của quan Philatô thì biến cố Phục Sinh còn 'ồn ào' hơn nữa chiếu theo luật Rôma. Xem Wikipedia truy cập ngày 9/4/2025 (bản tiếng Anh): https://en.wikipedia.org/wiki/Nazareth_Inscription

Như thế, **những gì không viết ra không có nghĩa là không xảy ra**. Có thể suy luận rằng những gì xảy ra thì rất nhiều, nhưng những gì được viết xuống thì chẳng bao nhiêu. Cho nên những gì viết ra trong bốn Phúc Âm về ngôi mộ trống không phải là khác nhau, mà là chỉ một phần rất nhỏ của những gì đã thực sự xảy ra. Xem Phúc Âm Gioan:

Ga 20, 30-31: ‘Còn rất nhiều những dấu lạ khác Chúa Giêsu đã thực hiện trước mặt các môn đệ nhưng không được ghi chép lại trong sách này; còn những điều này đã được ghi chép lại để anh chị em tin rằng Chúa Giêsu chính là Đấng Kitô Con Thiên Chúa, và nhờ Đức Tin đó, anh chị em được sống nhờ Danh Ngài.’

Ga 21, 25: ‘Còn rất nhiều những việc khác Chúa Giêsu đã thực hiện; và nếu viết ra từng việc một, thì tôi nghĩ rằng cả trần gian này cũng không đủ chỗ để chứa hết các sách viết ra.’

Giáo Lý Công Giáo (108): Tuy nhiên, đức tin Kitô giáo không phải là một “tôn giáo của Sách vở”. Kitô giáo là tôn giáo của “Lời” Thiên Chúa: Lời đó “không phải là lời được viết ra và câm lặng, nhưng là Ngôi Lời Nhập Thể và sống động”. Cần thiết là phải có Đức Kitô, Ngôi Lời vĩnh cửu của Thiên Chúa hằng sống, nhờ Chúa Thánh Thần, mở trí cho chúng ta, thì chúng ta mới hiểu được Thánh Kinh, nếu không thì các sách đó chỉ là văn tự chết.

4. Việc cử hành màu nhiệm Phục Sinh.

Cả bốn Phúc Âm đều thống nhất ở một điểm chung: **Chúa Giêsu Phục Sinh**. Mỗi năm, Giáo Hội cử hành màu nhiệm này cách trọng thể, hiệp nhất với Đức Tin sống động vào Chúa Phục Sinh từ thời các cộng đoàn Kitô hữu khác nhau, bị bách hại ở rải rác khắp nơi vào thế kỷ đầu của Giáo Hội.

Hiện nay các Kitô hữu (khoảng 2,38 tỉ người) thuộc nhiều truyền thống khác nhau nên có những cách cử hành màu nhiệm Phục Sinh khác nhau.

Nói một cách tổng quát, vì màu nhiệm Phục Sinh là trọng tâm của toàn bộ Thánh Kinh nên Kitô hữu, dù biết đọc biết viết hay không biết, cũng có thể cảm nhận và sống màu nhiệm này qua việc **tham dự các buổi thờ phượng** theo truyền thống của họ.

Nói riêng về Giáo Hội Công Giáo (trên 1 tỉ tín hữu, khoảng 50% của tổng số Kitô hữu trên toàn thế giới) thì có những điểm sau đây, không thể kể hết được:

- Về phương diện bí tích:

Rm 6, 3-5: ‘Chẳng lẽ anh chị em không biết rằng tất cả chúng ta, những người đã chịu Phép Rửa vào trong Đức Kitô Giêsu, là đã chịu Phép Rửa vào trong cái chết của Ngài sao? Vì thế, chúng ta cùng được an táng vào trong cõi chết với Ngài bằng Phép Rửa, để như Đức Kitô đã được Phục Sinh từ trong cõi chết nhờ vinh quang của Chúa Cha, thì chúng ta cũng được bước đi trong đời sống mới như vậy.’

- Về phương diện giáo lý:

1 Cr 15, 1-4: ‘Anh chị em thân mến, tôi xin nhắc lại cho anh chị em Phúc Âm tôi đã rao giảng cho anh chị em, mà anh chị em đã lãnh nhận và đang trụ vững. Chính nhờ Phúc Âm đó mà anh chị em được cứu độ, nếu anh chị em giữ đúng lời tôi đã rao giảng, nếu không thì anh chị em dù có tin cũng chẳng ích gì.’

Tôi đã truyền lại cho anh chị em điều quan trọng đầu tiên mà chính tôi cũng đã lãnh nhận, đó là: Đức Kitô đã chết vì tội lỗi chúng ta theo lời Thánh Kinh, Ngài đã được mai táng, và ngày thứ ba đã được Phục Sinh theo lời Thánh Kinh.’

- Về phương diện tu đức:

Một số các tu sĩ Biển Đức có truyền thống đóng kín cửa phòng, sống tĩnh lặng trong ba ngày sau khi khấn trọng, **để cùng ở trong mồ với Chúa Giêsu.**

- Về phương diện Phụng Vụ:

Phụng Vụ Đêm Vọng Phục Sinh là đêm vọng trang trọng nhất. Hiện nay sẽ đọc trình thuật trong Phúc Âm theo thánh Máthêu vào năm A, Phúc Âm theo thánh Mácô vào năm B, Phúc Âm theo thánh Luca vào năm C, còn trình thuật trong Phúc Âm theo thánh Gioan thì được đọc vào Lễ Chúa Nhật Phục Sinh hàng năm. Như thế, những ai tham dự Phụng Vụ Đêm Vọng Phục Sinh thì mỗi năm sẽ cùng sống với MỘT trong những truyền thống của Giáo Hội. Những người tham dự Lễ Chúa Nhật Phục Sinh thì sẽ cùng sống với MỘT truyền thống của cộng đoàn của Phúc Âm theo thánh Gioan.

- Về phương diện Thánh Lễ:

Sau khi Truyền Phép Thánh Thể thì toàn thể cộng đoàn tín hữu tung hô: ‘Lạy Chúa, chúng con loan truyền Chúa chịu chết, và tuyên xưng Chúa sống lại, cho tới khi Chúa đến.’ Hoặc những lời tương tự.

Phụ lục: Những ai đã từng tham dự Thánh Lễ cử hành bằng tiếng La Tinh thì hẳn sẽ thấy trình thuật trong Phúc Âm theo thánh Máthêu có nét rất ‘khác’ với ba trình thuật kia về cách dùng hai chữ ‘mồ’. Những chữ ‘mồ’ (bản Nova Vulgata) được tô màu đỏ để dễ nhận thấy.

- **Mt 27, 57-66:**

- ⁵⁷ Cum sero autem factum esset, venit homo dives ab Arimathaea nomine Ioseph, qui et ipse discipulus erat Iesu.
- ⁵⁸ Hic accessit ad Pilatum et petiit corpus Iesu. Tunc Pilatus iussit reddi.
- ⁵⁹ Et accepto corpore, Ioseph involvit illud in sindone munda
- ⁶⁰ et posuit illud in **monumento** suo novo, quod exciderat in petra, et advolvit saxum magnum ad ostium **monumenti** et abiit.
- ⁶¹ Erat autem ibi Maria Magdalene et altera Maria sedentes contra **sepulcrum**.
- ⁶² Altera autem die, quae est post Parascevem, convenerunt principes sacerdotum et pharisaei ad Pilatum
- ⁶³ dicentes: “ Domine, recordati sumus quia seductor ille dixit adhuc vivens: “Post tres dies resurgam”.
- ⁶⁴ Iube ergo custodiri **sepulcrum** usque in diem tertium, ne forte veniant discipuli eius et furentur eum et dicant plebi: “Surrexit a mortuis”, et erit novissimus error peior priore ”.
- ⁶⁵ Ait illis Pilatus: “ Habetis custodiam; ite, custodite, sicut scitis ”.
- ⁶⁶ Illi autem abeuntes munierunt **sepulcrum**, signantes lapidem, cum custodia.

- **Mt 28, 1-8:**

- ¹ Sero autem post sabbatum, cum illucesceret in primam sabbati, venit Maria Magdalene et altera Maria videre **sepulcrum**.
- ² Et ecce terrae motus factus est magnus: angelus enim Domini descendit de caelo et accedens revolvit lapidem et sedebat super eum.
- ³ Erat autem aspectus eius sicut fulgur, et vestimentum eius candidum sicut nix.
- ⁴ Prae timore autem eius exterriti sunt custodes et facti sunt velut mortui.
- ⁵ Respondens autem angelus dixit mulieribus: “ Nolite timere vos! Scio enim quod Iesum, qui crucifixus est, quaeritis.
- ⁶ Non est hic: surrexit enim, sicut dixit. Venite, videte locum, ubi positus erat.
- ⁷ Et cito euntes dicite discipulis eius: “Surrexit a mortuis et ecce praecedit vos in Galilaeam; ibi eum videbitis”. Ecce dixi vobis ”.
- ⁸ Et exeuntes cito de **monumento** cum timore et magno gaudio cucurrerunt nuntiare discipulis eius.

Xin so sánh với bản tiếng Việt QTTM (có chú thích).

- **Mt 27, 57-66:** ⁵⁷Chiều xuống, có một người giàu từ Arimathia tên là Giuse đến, ông cũng đã là môn đệ của Chúa Giêsu. ⁵⁸Ông đi gặp Philatô và xin xác Chúa Giêsu. Bấy giờ Philatô truyền giao xác cho ông. ⁵⁹Ông nhận xác Ngài, bọc trong khăn liệm ⁶⁰và đặt vào trong **ngôi mộ (nơi tưởng nhớ)** mới của ông, mà ông đã cho đục sẵn trong đá, ông lăn một tảng đá lớn lấp cửa **mộ (nơi tưởng nhớ)** rồi ra về. ⁶¹Có bà Maria Mađalêna và bà Maria khác cũng ở đó ngồi nhìn về hướng **mộ (nơi an táng)**.

⁶²Hôm sau, tức là ngày Dọn Mừng Lễ, các thượng tế và nhóm Pharisêu đến gặp Philatô ⁶³mà thưa: “Thưa ngài, chúng tôi nhớ lại tên lừa dối này đã nói lúc còn sống rằng: “Sau ba ngày Tôi sẽ sống lại”. ⁶⁴Vậy xin ngài truyền cho lính canh **mộ (nơi an táng)** cho đến ngày thứ ba, kẻo môn đệ của ông ấy đến lấy trộm xác rồi nói với dân chúng: “Ngài đã sống lại từ cõi chết”, và việc lừa dối này còn tệ hại hơn trước”. ⁶⁵Philatô bảo họ: “Có lính canh đó;

các ông hãy đi và muốn canh giữ bao nhiêu mặc sức". ⁶⁶Họ đã ra đi canh giữ **ngôi mộ (nơi an táng)**, niêm phong tảng đá, và đặt lính canh.

- **Mt 28, 1-8:** ¹Sau ngày Sabát, rạng sáng ngày thứ nhất trong tuần, bà Maria Mađalêna và bà Maria khác đã đến viếng **mộ (nơi an táng)**. ²Và đây đất chuyển động lớn: thiên thần của Chúa từ trời xuống, đẩy tảng đá ra và ngồi lên đó. ³Diện mạo ngài sáng như chớp, và áo ngài trắng như tuyết. ⁴Lính canh khiếp sợ và ngất đi như chết vậy. ⁵Tuy nhiên thiên thần lên tiếng bảo các bà: "Các bà đừng sợ! Vì ta biết các bà tìm kiếm Chúa Giêsu, Đấng chịu đóng đinh. ⁶Ngài không có ở đây: Ngài đã sống lại, như Ngài đã nói. Hãy đến, hãy xem chỗ Ngài đã được đặt nằm. ⁷Và hãy mau đi báo cho các môn đệ Ngài rằng: "Ngài đã sống lại từ trong cõi chết và này, Ngài sẽ đến Galilê trước họ; họ sẽ gặp Ngài ở đó". Và như thế là ta đã báo cho các bà rồi". ⁸Các bà liền vội vàng bước ra khỏi **mộ (nơi tưởng nhớ)** vừa sợ vừa mừng chạy đi báo tin cho các môn đệ Chúa.

Nhận xét và kết luận:

Thánh Kinh dùng ngôn ngữ của loài người hữu hạn để viết về tình yêu vô hạn của Thiên Chúa, nên không thể nào tránh khỏi những giới hạn.

Tuy nhiên, chúng ta phải nhìn nhận rằng các truyền thống Thánh Kinh đã nỗ lực vượt bậc dưới sự linh hứng thần thiêng. Với khả năng hữu hạn của mình và qua những phương tiện bất toàn, Thánh Kinh đã diễn tả một cách tuyệt vời tình yêu của Thiên Chúa cho nhân loại.

Lm John Minh